

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет ветеринарної медицини та
біотехнологій імені С.З. Гжицького

Факультет ветеринарної гігієни, екології та права
Кафедра права

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету ветеринарної
гігієни, екології та права
проф. Руслан ПЕЛЕНЬО

« 25 » 06 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи права

рівень вищої освіти	<u>перший (бакалаврський)</u> <small>(назва освітнього рівня)</small>
галузь знань <small>(назва галузі знань)</small>	<u>01 «Освіта / педагогіка»</u>
спеціальність <small>(назва спеціальності)</small>	<u>017 «Фізична культура і спорт»</u>
освітня програма	<u>Фізична культура і спорт</u> <small>(назва)</small>
вид дисципліни	<u>обов'язкова</u> <small>(обов'язкова / за вибором)</small>

Львів – 2021 р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи права» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» за освітньою програмою «Фізична культура і спорт» (друга вища освіта).

Укладач:

старший викладач кафедри права, доктор філософії з права Ольга Капітан

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри права, протокол № 13 від «16» червня 2021 р.

Завідувач кафедри права

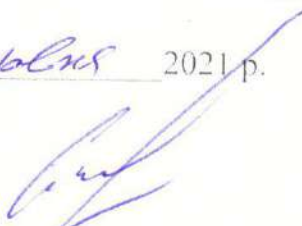

Василь АНДРІЙВ

Погоджено навчально-методичною комісією спеціальності 017 «Фізична культура і спорт»,

протокол № 6 від «23» червня 2021 р.

Голова НМКС

Богдан СЕМЕНІВ

Схвалено рішенням навчально-методичної ради факультету ветеринарної гігієни, екології та права,

протокол № 5 від «24» 06 2021 р.

Голова НМРФ

Наталія СЛИВКА

Ухвалено вченою радою факультету ветеринарної гігієни, екології та права, протокол № 3 від «25» 06 2021 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Всього годин	
	Денна форма здобуття освіти	Заочна форма здобуття освіти
Кількість кредитів/годин		90/3
Усього годин аудиторної роботи		16
в т.ч.:		
• лекційні заняття, год.		6
• практичні заняття, год.		10
• лабораторні заняття, год	-	-
семінарські заняття, год	-	-
Усього годин самостійної роботи		74

Примітка.

Частка аудиторного навчального часу студента у відсотковому вимірі:

для денної форми навчання –

для заочної форми навчання – 17,7%.

2. Предмет, мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Предмет, мета вивчення навчальної дисципліни

Предметом вивчення дисципліни «Основи права» є: загальні закономірності виникнення, розвитку та функціонування держави і права, а також система основних понять юриспруденції.

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи права» є теоретична підготовка, яка передбачає формування знань і навичок щодо розуміння та тлумачення норм законодавства та вміння їх застосувати на практиці, створення умов гармонійного розвитку особистості і сталого розвитку суспільства.

Вивчення навчальної дисципліни «Основи права» ґрунтується на таких засвоєних навчальних дисциплінах: *долікарська медична допомога*.

Здобуті знання з «Основи права» є основою для вивчення наступних навчальних дисциплін: *управління фізичною культурою і спортом*.

2.2. Завдання навчальної дисципліни (ЗК, ФК)

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування у студентів необхідних компетентностей:

– **загальні компетентності:**

- Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями (ЗК 1);

– Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК 2);

2.3. Програмні результати навчання (ПРН)

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:
 Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег (ПРН5)
 Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність (ПРН 20)

Структура навчальної дисципліни

3.1. Розподіл навчальних занять за розділами дисципліни

Назви розділів	Кількість годин											
	денна форма здобуття освіти (ДФЗО)						заочна форма здобуття освіти (ЗФЗО)					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Основи теорії держави і права та її конституційні засади												
Тема 1. Основи теорії держави і права							12	2	2			8
Тема 2. Основи Конституційного права							12	2	2			8
Разом за розділом							24	4	4			16
Розділ 2. Окремі галузі права.												
Тема 3. Основи цивільного права України							12	2	2			8
Тема 4. Основи адміністративного права України.							8					8
Тема 5. Основи трудового права України.							10		2			8
Тема 6. Основи кримінального права.							8					8
Тема 7. Основи сімейного права України.							10		2			8
Тема 8. Основи господарського права України.							8					8
Разом за розділом							56	2	6			48
Підготовка до навчальних занять та контрольних заходів							10					10
Усього годин							90	6	10			74

3.2.Лекційні заняття

№ з/п	Назви тем та короткий зміст за навчальною програмою	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1	<p>Тема 1. Основи теорії держави і права. Походження, виникнення держави і права. Патріархальна теорія. Теологічна теорія. Договірна теорія. Органічна теорія. Теорія насильства. Матеріалістична (класова) теорія. Поняття і сутність держави. Ознаки держави. Функції держави. Класифікація функцій за різними критеріями. Внутрішні функції. Зовнішні функції. Механізм держави. Структура механізму держави. Апарат держави. Орган держави. Форма держави: форма державного правління, форма державного устрою, форма державного режиму. Поняття, ознаки та призначення права. Система та джерела (форми) права. Система права. Галузь права. Підгалузь права. Інститут права. Система законодавства. Джерела (форми) права: нормативно-правовий акт, правовий прецедент, нормативно-правовий договір, правовий звичай, міжнародно-правовий акт. Законодавчий процес в Україні. Норми права. Структура норми права. Поняття та структура правових відносин. Ознаки правовідносин. Підстави для виникнення, зміни чи припинення правовідносин. Юридичні факти. Юридичні події. Правопорушення та юридична відповідальність. Роль держави і громадськості в запобіганні правопорушень. Правомірна поведінка. Види правомірної поведінки. Ознаки правопорушення. Структура правопорушення.</p>		2
2	<p>Тема 2. Основи конституційного права. Конституційне право, його особливості та місце в системі законодавства. Конституційне право України як галузь права і законодавства. Предмет конституційного права України. Конституційно-правова норма. Метод конституційно-правового регулювання. Загальні засади конституційного ладу України. Конституція — основний закон держави. Державні символи. Основні принципи побудови та функціонування національної правової системи. Основні засади економічних відносин в Україні. Народовладдя в Україні та форми його здійснення. Громадянство України як один з інститутів конституційного права. Правовий статус особи. Поняття громадянства. Принципи громадянства на яких ґрунтується законодавство України про громадянство. Документами, що підтверджують громадянство України. Підстави набуття громадянства України. Підстави припинення громадянства України: вихід із громадянства, втрата громадянства. Конституційні права, свободи та обов'язки громадян України. Свобода людини: поняття, ознаки.</p>		2
3	<p>Тема 3. Основи цивільного права. Поняття цивільного права. Предмет правового регулювання цивільного права: особисті немайнові права, майнові відносини. Цивільно-правовий метод. Ознаки цивільно-правового методу. Загальні принципи цивільного права. Система цивільного права. Цивільно-правові норми. Цивільно-правовий інститут. Субінститут. Загальна частина цивільного права. Особлива частина цивільного права. Цивільне законодавство. Співвідношення між актами цивільного законодавства і договорами, які укладають суб'єкти між собою. Чинний</p>		2

	<p>міжнародний договір, що регулює цивільні відносини. Прогалина в праві. Суб'єкти та об'єкти цивільних правовідносин. Аналогія закону. Аналогія права. Дія нормативно-правових актів в часі. Офіційні видання. Визначення моменту набуття чинності нормативно-правовими актами. Закони припиняють дію. Цивільні правові відносини. Суб'єкти цивільних правовідносин. Об'єкти цивільно-правових відносин. Зміст цивільних правовідносин. Суб'єктивне цивільне право. Суб'єктивний обов'язок. Класифікація цивільно-правових відносин.</p>		
4	<p>Тема 4. Основи адміністративного права. Поняття адміністративного права. Предмет адміністративного права. Основні принципи державного управління. Поняття суб'єктів адміністративного права. Колективні суб'єкти. Адміністративна правоздатність. Адміністративна дієздатність. Права громадян у сфері державного управління. Загальний і спеціальний адміністративно-правові статуси громадян. Адміністративно-правові гарантії прав і свобод громадян. Органи виконавчої влади, як колективні суб'єкти адміністративного права. Президент України як суб'єкт адміністративного права. Кабінет Міністрів (уряд) України. Центральні органи виконавчої влади. Місцеві органи виконавчої влади. Поняття адміністративно-правова норма. Структурні елементи адміністративно-правової норми. Класифікація адміністративно-правових норм.. Адміністративно-правові відносини. Склад адміністративно-правових відносин: об'єкт, суб'єктів, юридичні факти та зміст правових відносин. Особливості адміністративно-правових відносин. Класифікація адміністративно-правових відносин за критеріями. Поняття адміністративного правопорушення. Ознаки адміністративного правопорушення. Суб'єкт адміністративного правопорушення. Об'єкт адміністративного правопорушення. Суб'єктивна сторона адміністративного правопорушення. Об'єктивна сторона адміністративного правопорушення.</p>		
5	<p>Тема 5. Основи трудового права України. Поняття трудового права. Предмет трудового права. Методи правового регулювання праці. Предмет трудового договору. Джерела трудового права. Основні принципи трудового права. Три групи принципів. Суб'єкти трудового права. Трудова правоздатність й трудова дієздатність. Працівник, як суб'єкт трудового права. Власник або уповноважений ним орган, суб'єкт трудового права. Трудові правовідносини. Підстави виникнення трудових правовідносин. Колективні договори та угоди. Види колективних договорів та угод. Правова організація працевлаштування. Поняття безробітний. Працевлаштування. Види гарантій. Трудовий договір. Зміст трудового договору. Умови трудового договору, що визначаються угодою сторін, залежно від волевиявлення цих сторін. Правова сутність додаткових умов трудового договору. Правила укладення трудового договору передбачають подання працівником відповідних документів. Трудові договори поділяються на групи за трьома ознаками: формою, строками і змістом. Припинення (розірвання) трудового договору. Підстави для припинення трудового договору. Характерні ознаки</p>		

	<p>припинення трудового договору за угодою сторін. Припинення трудового договору з ініціативи працівника. Припинення трудового договору з ініціативи власника. Робочий час. Види робочого часу. Ненормований робочий день. Нічний робочий час. Облік робочого часу: види. Час відпочинку. Щорічна відпустка: поняття, види. Правове регулювання оплати праці. Основна заробітна плата. Додаткова заробітна плата. Трудова дисципліна: поняття. Зміст трудової дисципліни. Порядок застосування дисциплінарного стягнення. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору. Суб'єкти матеріальної відповідальності. Обмежена матеріальна відповідальність. Повна матеріальна відповідальність. Правове забезпечення покриття матеріальної шкоди реалізується двома способами. Правове забезпечення охорони праці. Поняття охорони праці.</p>		
6	<p>Тема 6. Основи кримінального права України. Загальна характеристика Кримінального кодексу України. Поняття кримінального права. Основні принципи кримінального права. Основні завдання кримінального законодавства України. Склад кримінального правопорушення. Об'єкт кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення. Мета кримінального правопорушення. Мотив. кримінального правопорушення. Прямий умисел. Непрямий умисел. Кримінальне правопорушення з необережності. Стадії вчинення кримінального правопорушення. Готування до кримінального правопорушення (ст. 14 КК.). Замах на кримінальне правопорушення (ст. 15 КК). Закінчення кримінального правопорушення. Добровільна відмова при незакінченому кримінальному правопорушенні. Остаточність відмови. Чистосердечне розкаяння. Співучасть у вчиненні кримінального правопорушення. Головні ознаки співучасті: Форми співучасті. Форми співучасті за стійкістю організованості. Види співучасників: виконавець, організатор, підбурювач, пособник. Кримінальна відповідальність: поняття. Кримінальне покарання: поняття. Сутність покарання. Характерні ознаки кримінального покарання. Основні покарання. Додаткові покарання. Покарання, що можуть призначатися і як основні, і як додаткові. Обставини, що пом'якшують відповідальність. Обставини, що обтяжують відповідальність. Звільнення від кримінальної відповідальності. Підстави звільнення від кримінальної відповідальності. Звільнення від відбування покарання у зв'язку із закінченням строків давності виконання обвинувального вироку. Поняття неосудності. Поняття осудності. Два критерії поняття осудності. Амністія і помилування. Судимість: поняття та наслідки. Погашення судимості. Зняття судимості. Умови для зняття судимості згідно ст. 91 КК України.</p>		
7	<p>Тема 7. Основи сімейного права України. Сімейне право України: поняття. Джерела сімейного права. Система сучасного сімейного права. Сімейні правовідносини. Ознаки сімейних правовідносин. Суб'єкти сімейних правовідносин. Об'єкти сімейних правовідносин. Суб'єктивне сімейне право. Сім'я в</p>		

	соціальному розумінні. Шлюб: поняття та ознаки. Шлюбний вік для жінки та чоловіка. Недійсний шлюб. Особисті немайнові права та обов'язки подружжя. Особиста приватна власність дружини, чоловіка. Право спільної сумісної власності подружжя. Права та обов'язки подружжя по утриманню. Шлюбний договір. Зміст та форма шлюбного договору. Підстави припинення шлюбу. Державна реєстрація розірвання шлюбу. Загальні підстави виникнення прав та обов'язків матері, батька і дитини. Визначення походження дитини від матері та батька, які перебувають у шлюбі між собою. Визначення походження дитини, батьки якої не перебувають у шлюбі між собою. Визнання батьківства за рішенням суду. Особисті немайнові права і обов'язки батьків та дітей Рівність прав та обов'язків батьків щодо дитини. Визначення прізвища дитини. Права та обов'язки батьків щодо виховання дитини. Права батьків і дітей на майно. Обов'язок батьків утримувати дитину. Обставини, які враховуються судом при визначенні розміру аліментів. Підстави виникнення обов'язку батьків утримувати повнолітніх дочку, сина. Підстави виникнення обов'язку повнолітніх дочки, сина утримувати батьків		
8	Тема 8. Основи господарського права України. Загальне поняття господарського права. Господарська діяльність. Господарське законодавство. Суб'єкти господарювання. Установчі документи суб'єкта господарювання. Припинення діяльності суб'єкта господарювання. Підприємство як організаційна форма господарювання. Підприємством з іноземними інвестиціями. Унітарне підприємство. Корпоративне підприємство. Мале, середнє та велике підприємство. Джерела формування майна підприємства. Об'єднання підприємств: господарське об'єднання, державне (комунальне) господарське об'єднання. Господарські об'єднання: асоціація, корпорація, консорціум, концерн. Громадянин як суб'єкт господарювання. Види підприємницької діяльності, яку може здійснювати громадянин. Зобов'язання громадянина-підприємця. Державна реєстрація суб'єктів господарювання. Реєстрація юридичної особи. Необхідні документи для державної реєстрації. Підстави для відмови в державній реєстрації. Припинення юридичної особи. Державна реєстрація фізичної особи – підприємця. Необхідні документи для реєстрації фізичної особи, яка має намір стати підприємцем. Господарські зобов'язання. Господарський договір: поняття, форма. Припинення господарського зобов'язання. Процедури, які застосовуються щодо неплатоспроможного боржника. Відповідальність за правопорушення у сфері господарювання. Принципи на яких базується господарсько-правова відповідальність. Штрафні санкції.		
Усього годин			6

3.3. Практичні (лабораторні, семінарські) заняття

№ з/п	Назви тем та короткий зміст за навчальною програмою	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1	Тема 1. Основи теорії держави і права. Походження,		2

	виникнення держави і права. Поняття і сутність держави. Характеристика функцій держави, поняття механізму та апарату держави. Форма держави. Поняття громадянського суспільства і його співвідношення з правовою державою . Поняття, ознаки та призначення права. Система та джерела (форми) права. Норми права. Поняття та структура правових відносин. Правопорушення та юридична відповідальність. Роль держави і громадськості в запобіганні правопорушень.		
2	Тема 2. Основи конституційного права. Конституційне право, його особливості та місце в системі законодавства. Загальні засади конституційного ладу України. Громадянство України як один з інститутів конституційного права. Конституційні права, свободи та обов'язки громадян України.		2
3	Тема 3. Основи цивільного права. Поняття цивільного права, предмет і метод цивільного права, принципи цивільного права. Система цивільного права. Джерела цивільного права. Поняття цивільних правовідносин. Суб'єкти цивільних правовідносин.		2
4	Тема 4. Основи адміністративного права. Поняття, предмет, цілі та джерела адміністративного права. Суб'єкти адміністративного права. Адміністративно-правові норми та адміністративно-правові відносини. Адміністративні правопорушення : поняття, ознаки. Адміністративні стягнення: поняття та види		
5	Тема 5. Основи трудового права України. Предмет, система та джерела трудового права. Основні принципи трудового права. Суб'єкти трудового права. Трудові правовідносини. Колективні договори та угоди. Правова організація працевлаштування. Трудовий договір: поняття, умови укладання, форма, строк і види трудового договору. Робочий час. Час відпочинку. Правове регулювання оплати праці. Трудова дисципліна. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору. Правове забезпечення охорони праці. Трудові спори. Соціальне забезпечення: поняття та види пенсій і допомог.		2
6	Тема 6. Основи кримінального права України. Загальна характеристика Кримінального кодексу України. Поняття та ознаки кримінального правопорушення. Стадії вчинення кримінального правопорушення. Співучасть у вчиненні кримінального правопорушення. Види кримінальних покарань. Поняття неосудності. Амністія і помилування. Кримінальна відповідальність неповнолітніх.		
7	Тема 7. Основи сімейного права України. Сімейне право України: поняття та предмет правового регулювання .Сім'я за сімейним законодавством. Шлюб за сімейним законодавством. Права та обов'язки подружжя. Права й обов'язки матері, батька і дитини. Шлюбний договір. Поняття, порядок та умови укладання і розірвання договору.		2
8	Тема 8. Основи господарського права України. Поняття та джерела господарського права. Підприємство як організаційна форма господарювання. Об'єднання підприємств. Громадянин як суб'єкт господарювання. Державна реєстрація суб'єктів господарювання. Господарські зобов'язання. Відповідальність за правопорушення у сфері господарювання. Організаційно-правові форми підприємницької діяльності.		

3.4.Самостійна робота

3.4.1. Заочна форма навчання

№ з/п	Назви тем та короткий зміст за навчальною програмою	Кількість годин
1	Тема 1. Основи теорії держави і права. Юридична відповідальність: перспективну і ретроспективну. Види юридичної відповідальності. Законність. Юридичні гарантії законності. Правова культура. Правопорядок.	8
2	Тема 2. Основи конституційного права. Поняття «права людини» і «права громадянина». Основні права громадянина. Групи основних прав. Основні права громадян нерозривно пов'язані з їхніми обов'язками.	8
3	Тема 3. Основи цивільного права. Перелік юридичних фактів, які породжують (цивільні права і обов'язки) правовідносини. Поняття, форми власності в Україні. Поняття і види цивільно-правових договорів.	8
4	Тема 4. Основи адміністративного права. Поняття адміністративного права. Предмет адміністративного права. Основні принципи державного управління. Поняття суб'єктів адміністративного права. Колективні суб'єкти. Адміністративна правоздатність. Адміністративна дієздатність. Права громадян у сфері державного управління. Загальний і спеціальний адміністративно-правові статуси громадян. Адміністративно-правові гарантії прав і свобод громадян. Органи виконавчої влади, як колективні суб'єкти адміністративного права. Президент України як суб'єкт адміністративного права. Кабінет Міністрів (уряд) України. Центральні органи виконавчої влади. Місцеві органи виконавчої влади. Поняття адміністративно-правова норма. Структурні елементи адміністративно-правової норми. Класифікація адміністративно-правових норм. Адміністративно-правові відносини. Склад адміністративно-правових відносин: об'єкт, суб'єктів, юридичні факти та зміст правових відносин. Особливості адміністративно-правових відносин. Класифікація адміністративно-правових відносин за критеріями. Поняття адміністративного правопорушення. Ознаки адміністративного правопорушення. Суб'єкт адміністративного правопорушення. Об'єкт адміністративного правопорушення. Суб'єктивна сторона адміністративного правопорушення. Об'єктивна сторона адміністративного правопорушення.	8
5	Тема 5. Основи трудового права України. Поняття трудового права. Предмет трудового права. Методи правового регулювання праці. Предмет трудового договору. Джерела трудового права. Основні принципи трудового права. Три групи принципів. Суб'єкти трудового права. Трудова правоздатність й трудова дієздатність. Працівник, як суб'єкт трудового права. Власник або уповноважений ним орган, суб'єкт трудового права. Трудові правовідносини. Підстави виникнення трудових правовідносин. Колективні договори та угоди. Види колективних договорів та угод. Правова організація працевлаштування. Поняття безробітний. Працевлаштування. Види гарантій. Трудовий договір. Зміст трудового договору. Умови трудового договору, що визначаються	8

	<p>угодою сторін, залежно від волевиявлення цих сторін. Правова сутність додаткових умов трудового договору. Правила укладення трудового договору передбачають подання працівником відповідних документів. Трудові договори поділяються на групи за трьома ознаками: формою, строками і змістом. Припинення (розірвання) трудового договору. Підстави для припинення трудового договору. Характерні ознаки припинення трудового договору за угодою сторін. Припинення трудового договору з ініціативи працівника. Припинення трудового договору з ініціативи власника. Робочий час. Види робочого часу. Ненормований робочий день. Нічний робочий час. Облік робочого часу: види. Час відпочинку. Щорічна відпустка: поняття, види. Правове регулювання оплати праці. Основна заробітна плата. Додаткова заробітна плата. Трудова дисципліна: поняття. Зміст трудової дисципліни. Порядок застосування дисциплінарного стягнення. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору. Суб'єкти матеріальної відповідальності. Обмежена матеріальна відповідальність. Повна матеріальна відповідальність. Правове забезпечення покриття матеріальної шкоди реалізується двома способами. Правове забезпечення охорони праці. Поняття охорони праці.</p>	
6	<p>Тема 6. Основи кримінального права України. Загальна характеристика Кримінального кодексу України. Поняття кримінального права. Основні принципи кримінального права. Основні завдання кримінального законодавства України. Склад кримінального правопорушення. Об'єкт кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення. Мета кримінального правопорушення. Мотив. кримінального правопорушення. Прямий умисел. Непрямий умисел. Кримінальне правопорушення з необережності. Стадії вчинення кримінального правопорушення. Готування до кримінального правопорушення (ст. 14 КК.). Замах на кримінальне правопорушення (ст. 15 КК). Закінчення кримінального правопорушення. Добровільна відмова при незакінченому кримінальному правопорушенні. Остаточність відмови. Чистосердечне розкаяння. Співучасть у вчиненні кримінального правопорушення. Головні ознаки співучасті: Форми співучасті. Форми співучасті за стійкістю організованості. Види співучасників: виконавець, організатор, підбурювач, пособник. Кримінальна відповідальність: поняття. Кримінальне покарання: поняття. Сутність покарання. Характерні ознаки кримінального покарання. Основні покарання. Додаткові покарання. Покарання, що можуть призначатися і як основні, і як додаткові. Обставини, що пом'якшують відповідальність. Обставини, що обтяжують відповідальність. Звільнення від кримінальної відповідальності. Підстави звільнення від кримінальної відповідальності. Звільнення від відбування покарання у зв'язку із закінченням строків давності виконання обвинувального вироку. Поняття неосудності. Поняття осудності. Два критерії поняття осудності. Амністія і помилування. Судимість: поняття та наслідки. Погашення судимості. Зняття судимості. Умови для зняття судимості згідно ст. 91 КК України.</p>	8
7	<p>Тема 7. Основи сімейного права України. Сімейне право України: поняття. Джерела сімейного права. Система сучасного</p>	8

	сімейного права. Сімейні правовідносини. Ознаки сімейних правовідносин. Суб'єкти сімейних правовідносин. Об'єкти сімейних правовідносин. Суб'єктивне сімейне право. Сім'я в соціальному розумінні. Шлюб: поняття та ознаки. Шлюбний вік для жінки та чоловіка. Недійсний шлюб. Особисті немайнові права та обов'язки подружжя. Особиста приватна власність дружини, чоловіка. Право спільної сумісної власності подружжя. Права та обов'язки подружжя по утриманню. Шлюбний договір. Зміст та форма шлюбного договору. Підстави припинення шлюбу. Державна реєстрація розірвання шлюбу. Загальні підстави виникнення прав та обов'язків матері, батька і дитини. Визначення походження дитини від матері та батька, які перебувають у шлюбі між собою. Визначення походження дитини, батьки якої не перебувають у шлюбі між собою. Визнання батьківства за рішенням суду. Особисті немайнові права і обов'язки батьків та дітей Рівність прав та обов'язків батьків щодо дитини. Визначення прізвища дитини. Права та обов'язки батьків щодо виховання дитини. Права батьків і дітей на майно. Обов'язок батьків утримувати дитину. Обставини, які враховуються судом при визначенні розміру аліментів. Підстави виникнення обов'язку батьків утримувати повнолітніх дочку, сина. Підстави виникнення обов'язку повнолітніх дочки, сина утримувати батьків	
8	Тема 8. Основи господарського права України. Загальне поняття господарського права. Господарська діяльність. Господарське законодавство. Суб'єкти господарювання. Установчі документи суб'єкта господарювання. Припинення діяльності суб'єкта господарювання. Підприємство як організаційна форма господарювання. Підприємством з іноземними інвестиціями. Унітарне підприємство. Корпоративне підприємство. Мале, середнє та велике підприємство. Джерела формування майна підприємства. Об'єднання підприємств: господарське об'єднання, державне (комунальне) господарське об'єднання. Господарські об'єднання: асоціація, корпорація, консорціум, концерн. Громадянин як суб'єкт господарювання. Види підприємницької діяльності, яку може здійснювати громадянин. Зобов'язання громадянина-підприємця. Державна реєстрація суб'єктів господарювання. Реєстрація юридичної особи. Необхідні документи для державної реєстрації. Підстави для відмови в державній реєстрації. Припинення юридичної особи. Державна реєстрація фізичної особи – підприємця. Необхідні документи для реєстрації фізичної особи, яка має намір стати підприємцем. Господарські зобов'язання. Господарський договір: поняття, форма. Припинення господарського зобов'язання. Процедури, які застосовуються щодо неплатоспроможного боржника. Відповідальність за правопорушення у сфері господарювання. Принципи на яких базується господарсько-правова відповідальність. Штрафні санкції.	8
4	Підготовка до навчальних занять та контрольних заходів	10
Усього годин		74

4. Індивідуальні завдання

З метою покращення успішності здобувачів вищої освіти та підвищення його балів за поточний контроль, протягом семестру їм може додатково

надаватися індивідуальне завдання (написання реферату і виконання описових завдань) з таких тем:

1. Поняття, функції, ознаки та історичні типи держави.
2. Поняття правової, соціальної, національної держави.
3. Соціальні норми та їх класифікація.
4. Основні етапи розвитку української державності.
5. Конституційні види прав та свобод людини і громадянина (юридичні економічні, гуманітарні, особистісні, політичні).
6. Конституційні обов'язки людини і громадянина.
7. Міжнародно-правові і внутрішньодержавні засоби забезпечення основних прав людини, нації, національних меншин.
8. Поняття безпосередньої і представницької демократії та форм їх здійснення.
9. Прийняття, оформлення й охорона спадщини.
10. Основи правового становища трудових колективів та професійних спілок в Україні.
11. Правове регулювання надурочних годин.
12. Органи, що розглядають трудові спори.
13. Порядок відшкодування шкоди, заподіяної працівником.

5. Методи навчання

За джерелами знань використовуються такі методи навчання: словесні – розповідь, пояснення, лекція; наочні – демонстрація, ілюстрація; практичні – практична робота, вправи.

За характером логіки пізнання застосовуються наступні методи: аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький.

6. Методи контролю

Система оцінювання знань, вмінь і навичок студентів передбачає оцінювання всіх форм вивчення дисципліни. Перевірка й оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється у формі:

- 1) оцінювання роботи під час практичних занять;
- 2) оцінювання виконання індивідуального завдання;
- 3) оцінювання засвоєння питань для самостійного опрацювання;
- 4) проведення поточного контролю.

7. Критерії оцінювання результатів навчання студентів

Максимальна кількість балів за засвоєння дисципліни протягом семестру становить 100:

$$100 \text{ (ПК)} = 100,$$

де:

100 (ПК) – 100 максимальних балів з поточного контролю, які може набрати студент за семестр;

$$ПК = \frac{100 \times САЗ}{5} = 20 \times САЗ$$

За підсумками семестрового контролю в залікову відомість студентів у графі «за національною шкалою» виставляється оцінка «зараховано/не зараховано».

Для студентів *заочної форми освіти* при складанні заліку бали розподіляються таким чином:

$$30 (ПК) + 70 (ТСР) = 100$$

30 (ПК) – 30 максимальних балів з поточного контролю (ПК), які може набрати студент під час настановної та лабораторно-екзаменаційної сесії.

70 (ТСР) – бали за виконання тематичної самостійної роботи у міжсесійний період за програмою курсу.

Тематична самостійна робота – це завершена теоретична чи практична робота в межах навчальної дисципліни, яка виконується на основі знань, умінь і навичок, здобутих у процесі опрацювання тем, винесених на самостійне вивчення у міжсесійний період та охоплює зміст навчального курсу в цілому.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

За підсумками семестрового контролю в залікову відомість студентів у графі «за національною шкалою» виставляється оцінка «зараховано/не зараховано».

Оцінка «зараховано» (60-100 балів) ставиться студентіві, який виявив знання основного навчального матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання, передбаченні програмою, ознайомлений з основною рекомендованою літературою; при виконанні завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усувати.

Оцінка «не зараховано» (0-59 балів) ставиться студентові, який допускає принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може продовжити навчання чи розпочати професійну діяльність без додаткових занять з відповідної дисципліни.

8. Навчально-методичне забезпечення

Для викладання курсу використовується робоча програми дисципліни, конспект лекцій, методичні рекомендації для проведення практичних занять та самостійної роботи.

9. Рекомендована література

Базова:

1. Правознавство: навч. посіб. За заг. ред. д. ю. н., професора С. В. Петкова; Ун-т ім. Альфреда Нобеля. Дніпро, 2020. 360 с.
2. Правознавство: підручник. Г. І. Балюк Е. Ф. Демський, В. С. Ковальський та ін. Відп. ред. О. В. Дзери. Київ: Юрінком Інтер, 2019. 632 с.
3. Теорія держави і права: підручник. О. М. Бандурка, О. М. Головка, О. С. Передерій та ін. За заг. ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. НАПрН України О. М. Бандурки; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. 416 с.

Допоміжна:

1. Конституційне право України: підручник. Т. М. Слінько, Л. І. Летнянчин, В.П. Колісник та ін. За заг. ред. Т. М. Слінько. Харків: Право, 2020. 592 с.
2. Адміністративне право України. Повний курс: підручник. За ред. В. Галунька, О. Правоторової. Видання третє. Київ: Академія адміністративно-правових наук, 2020. 466 с.
3. Цивільне право та процес: навч. посіб. Кол. авт. К. Р. Резворович (кер.), О. С. Юнін, О. О. Круглова та ін. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. 295 с.
4. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник. А. А. Васильєв, Є. О. Гладкова, О. О. Житний та ін. За заг. ред. проф. О. М. Литвинова; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2020. 428 с.
5. Дзера О. В. Сімейне право України. Підручник. Київ: Юрінком Інтер, 2020. 520 с.
6. Господарське право. Особлива частина: підручник. М. С. Долинська, Г. В. Смолин, О. А. Туркот, Л. В. Хомко, Б. М. Гамалюк; за ред. Г. В. Смолина. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 536 с
7. Конституція України від 28. 06. 1996 р. База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
8. Господарський кодекс України. База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>

9. Господарський процесуальний кодекс. База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12#Text>
10. Кодекс законів про працю України. База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>
11. Кодекс України про адміністративні правопорушення. База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
12. Кримінальний кодекс України. База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
13. Кримінальний процесуальний кодекс України. База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>
14. Сімейний кодекс України. База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text>
15. Цивільний кодекс України. База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
16. Цивільний процесуальний кодекс України. База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>
17. Виборчий кодекс України. База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/396-20#Text>
18. Податковий кодекс України. База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського: веб-сайт:
URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Національна Парламентська бібліотека України: веб-сайт: URL:
<http://www.nplu.org/>
3. Офіційний сайт Президента України. URL:
<http://www.president.gov.ua>
4. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL:
<http://www.kmu.gov.ua/control/>
5. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL:
<http://www.rada.gov.ua/>
6. Урядовий портал Кабінету Міністрів України. URL:
<http://www.kmu.gov.ua/>
7. Офіційний сайт Міністерства юстиції України. URL:
<http://www.minjust.gov.ua/>